

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a lap tulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ.
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvomá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A magyar ipar.

Zombor, 1899. július hó 3.

Egy idő óta nevezetes fordulat észlelhető a kivándorlásnak nemzetgazdasági szempontból való megítélésében, a mennyiben sok oldalról hangoztatják, hogy helyesnek, okosnak és indokoltnak kell a kivándorlást tartani, a mely az ország munkaerejét idegen országba deportálásával apasztja.

Indokoltnak tartja pedig azért, mert a kivándorolt egyének közül sokan pénzt küldenek itthon maradt rokonaiknak; első látszatra sok pénz ugyan, de a mely összegek ha milliókra rugnának is, nemzetgazdaságunkra nézve nem jelentenek hasznót, mert egyrészt arra szolgálnak, hogy az itthon maradtakat is kivándorlásra készítik, másrészt azok a kezek, a melyek künn dolgoznak, itt hiányoznak.

E hiány pedig annál nagyobb, ha látjuk, hogy némelyek, kik visszatértek és itthon munkához fognak, úgy a mint a messze távolban idegen népek között megtanulták, soha többé vissza nem kívánkoznak már, mert itthon is meg tudnak élni becsületesen, dacára annak, hogy a munkabér, nálunk sokkal csekélyebb, mint a tengeren túl.

Ebből azt kell következtetni, hogy ne erőszakos rendelkezésekkel tartsuk vissza a kivándorolni akarókat, hanem szerezzünk nekik munkát, a mi által ide köthetjük a haza rögeihez a távozásra hajlandó szegény népet.

Hiába zengjük az éhezőknek, hogy a bazar szeretettel a legszentebb e világon, az agyonnyagartott, minden megélhetési forrástól megfosztott nép gondolkodási irányát a gyomorkérdés szabja meg és nem a hazaszeretet erőnye. Ne tagadja ezt senki, mert ez tényleg így van.

Segíteni pedig legujabban úgy akarnak a bajon, hogy a nagy mérvű kivándorlást a háziipar fejlesztésével igyekeznek meggátolni. Igen ám, csak hogy ezt a mai háziiparunkat először nálunk, azután a külföldön ismerni kell a fogyasztó közönségnek. Szép az idea, de eddig és egyelőre terméketlen, mert ha nincs keletje a készítményeknek, akkor csakhamar meg akad az egész és beáll a munkahiány.

Szép a háziipar fejlesztésének ideája, de mit ér, ha még ennek is nagy iparral kell megkü-

denie és szembeállania a külföld hatalmas versenyével, munkát a szegény népek! Menjünk csak végig nagy gyártelepeiken, a munkások fele nem magyar, a munkások, tehát a jobban fizetett munkások egy része német, vagy svajci. Mi adunk tehát a külföldieknek munkát és a mi saját munkakereső hazánkfiait hagyjuk kivándorolni. A vasútépítkezéseknél is így van. Ezer munkás között alig a fele magyar.

Ime így hagyjuk mi megfojtani a mi közgazdaságunk legvitálisabb érdekeit.

Felette türelmes volt a magyar és most is az vagyunk. Az olcsó vasuti menetdíjakat felhasználják alaposan a bécsi és külföldi élelmes utazók, ezek elárasztják az országot cégek által rájuk bízott termékekkel és megromtják a magyar kereskedelmet. És nemcsak itthon, hanem különösen Ausztriában mindenütt utban áll az osztrák ipar.

Meg kellene hagyni mindazon vállalatoknak, a melyek állami kedvezményben részesülnek, hogy gyáraikban idegen munkást foglalkoztatni nem szabad és arra kell törekedni, hogy az állam meghonosítsa maga, ne idegenek által a gyár- ipart, mert meg van nálunk a szükséges postulat: szén, fa, víz, olcsó munkaerő: Ki kell szorítani az idegen ipart hazánkból, értelmesebben, vállalkozóbban kell hozzáfogni a nehéz munkához.

Van még hazánkban elég oly tér, a melyen reformok nagy munkáját tetterővel meg kellene és meg kell kezdeni, ha iparunkat fölségelni akarjuk.

Róm. kath. kegyúri bizottsági ülés.

Zombor szab. kir. város róm. kath. kegyúri bizottsága 1899. évi július hó 9-én délelőtt 11 órakor a város-háza nagytermében rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

1. Főtisztelendő Fejér Gyula apát-plébános előterjesztése a Szondy Mátás-féle kőkereszt alapító-levelének elfogadása iránt.
2. A kalocsai főtisztelendő egyházmegyei főhatóságának leirata a Havi Boldogasszony kápolnai föld haszonbéri szerződés jóváhagyása tárgyában.
3. A kalocsai főtisztelendő egyházmegyei főhatóságának leirata az 1899. évi költségelőirányzat jóváhagyása tárgyában.

4. A pénztár kezelésének előterjesztése Dobos Adolfal kötött haszonbéri szerződésnek az egyházmegyei hatósághoz leendő felterjesztése iránt.

5. A templompénztár kezelésének előterjesztése Évald Jakab volt gypmester 78 ft 40 kros számlájának folyósítása iránt.

6. A zombori kir. járásbírósnak Róheim Károly és fiainak Krizsák Lukács kőműves elleni végrehajtási ügyben zárlatot feloldó végzése.

7. A zombori I. ső temetkezési egyletnek az 1-ső számú bolthelyiség felmondása iránti kérvénye, a pénztár-kezelésnek jelentése ugyanezen bolthelyiség haszonbérbeadása iránt és Budimcsevits Gábor mint haszonbér- lőnek borbély üzletre leendő használata iránti bejelentése.

8. A pénztárvizsgáló küldöttségnek jelentése az összes pénztárak megvizsgálása tárgyában.

9. Ferencsatorna részvénytársaság kérvénye az általa haszonbérben birt bolthelyiségen Löwy Testvérek zombori cégére leendő átruházása iránt.

10. Zombor város tanácsának végzése néhai dr. Haynald Lajos volt bíboros-érsek 50 éves jubileuma alkalmával gyűjtött 517 frtnyi összeg hovafordítása iránt adandó javaslatával tárgyában.

11. A zombori m. kir. adóhivatalnak 1 frt 20 kr bélyegilleték megfizetése iránti fizetési meghagyása.

12. Zombor város árvasszéknék 1195/árv. 1899. számú végzése, melylyel értesíti a kegyúri bizottságot, hogy a zombori kir. törvényszéknek 3515/1899. számú végzése néhai Koricsáner Jánosné hagyatékai ügyében jogerőre emelkedett.

13. Templompénztár kezelésének előterjesztése az 1898. évi összes számadások megvizsgálásának elrendelése iránt.

14. Templompénztár kezelésének jelentése Kulits József által visszafizetett 400 frt kölcsön tárgyában.

15. Főtisztelendő Fejér Gyula apát-plébános előterjesztése az alapítványos kőkereszteken teljesített kőfaragó munkálatok folytán felmerült 201 frtnyi munkadíj folyósítása iránt.

16. Mult évi 25. számú határozattal kiküldött bizottság jelentése Dobos Adolf fizethelyiségén teljesített alapos helyreigazítások folytán felmerült 95 frt 73 kr munkadíj folyósítása iránt.

17. Zombor város polgármesterének megkeresése, valamint a templom és plébánia, egy a zárda és a fiúiskola előtt aszfaltozás folytán felszaggatott járdatáglának közlelra való használatra átengedése iránt. Ugyanezen ügyben a templompénztár kezelésének jelentése.

18. A zombori róm. kath. iskolaszék értesítése folyó évi iskolai zárvizsgák megtartása tárgyában.

19. Hoffmann sztl. Dsánits Mária és társainak kérvénye néhai Koricsáner Jánosné hagyatékából a mise-alapítványt megillető 300 frt iránti folyamatba tett per beszüntetése iránt, — ugyanezen ügyben árvasszéknék tárgyalási jegyzőkönyv.

20. Czarev Márton zombori lakos kérvénye tehermentesítési bejegyzési nyilatkozat kiadatása iránt.

A „BÁCSKA“ tárcája.

Emlékkönyvébe.

Volt nekem is egykor, régen,
 Ábrándos szép eszményképem,
 Mely után úgy sóvárogtam
 S Istenemhez fohászkodtam —
 Hogy valaha el is érjem.

Minden reggel azzal keltem,
 Álmaimba beleszóltam;
 Az volt minden gondolatom,
 A vágy sohse hagyott nyugton —
 Hogy valaha el is érjem.

Barna leány! eszményképem
 Egyedül te voltál nekem,
 Ki után úgy epekedtem,
 Álmaimba beleszóltam —
 Hogy valaha el is érjem!

Nem akartál megérteni.
 Nem is tudsz te tán szeretni!
 Hisz szerelmed soh'sem fakadt —
 És a vágyam — csak vágy maradt:
 Ábrándos szép eszményképem,
 Hogy valaha el is érjem! . . .

Prebojesevits Antal.

AZ IDŐ GYÓGYÍT.

A kisbíró először a módja szerint próbálta kinyitni az ajtót, csak hogy nem engedett a retesz. Neki dőltek hát és kiemelték a sarkából. Az orvos, meg a szolgabíró az ablaknál vizsgálgatták, azán beléptek. El voltak rá

készülve, hogy újabb bünténnyel vagy más ilyesmivel fognak találkozni.

Borda István, a drabális ember ott fektűt a deszka kanapén. A szeméi be voltak hunyva és a színe egészen elváltozott. A bites esküdt rászólt, ébresztgetni kezdte. A rázogatóra nagynehezen fölnyitotta szempilláit, de csak egy pillanatra és csak nyöszörgött, hogy hagyják békében ne háborgassák. Az asszony, a felesége pedig úgy eltemette magát párnái közé, hogy alig bírták kibontani. A lelkének háromnegyed része már elköltözött belőle, csak orvossággal térítették vissza. Lassacskán aztán fölszemlétek akarataik ellenére, hogy a fájdalom ismét felültehesse tanyáját elcsigázott szívtükben. Pedig épen attól akartak megmegeklülni, ha máként nem, hát életük árán, mert a föld alatt már nem fáj semmi . . .

Három napot töltöttek bezárkózva, még az udvarra se léptek ki. Ez feltűnt a szomszédoknak, rosszat sejtettek s hirt adtak az eltljáróknak, azok pedig nem kérdezték szabad-e, nem-e, berontottak ajtóstul.

— Bár ne avatkoztak volna a sorsunkba! — ez volt a Bordásné első szava és ott kezdte, ahol elhagyta. Kiment sirt, bejött sirt és folyton az édes lányát emlegette. Az asztalhoz ültek, de mindjárt az első falat megakadt a torkukon. Keserű volt az ize mindennek. A férfi félkezére támasztotta a fejét s amíg tévován bámult maga elé, végig gondolta a szomorú esetet.

Hej, nagy sora volt a nagy eseménynek és nem voltak rá elkészülve. Kimentek megkapálni félnyilas szőlejtüket, mert az esőzéstől nagyon felbujrázott a dudva. Mikor a szilváshoz értek a munkával, oda szólt a feleségének:

— Anyjuk dél van, menjünk a diófa alá. Ott várjuk meg az ebédet.

Letelepedtek az árnyékba és vártak, mert úgy beszéltek meg otthon, hogy Borcsa kistűti délre a friss lepényt s azt fogják majd azon melegiben elfogyasztani. A türelmük már fogyatékán volt, mikor megpillantották a Kalapáti iskolás fiát. Lélekzakadva futott hozzájuk és már messziről kiáltotta elfulladó hangon:

— Jőjjenek tűstént haza, mert hiba történt.

— Miféle hiba? — faggatták izgatottan, de a gyermek nem merte elárulni.

— Rám parancsolt édes apám, hogy többet ne szóljak.

Ütközben azonban mégis kivallotta, hogy Boriska megölte magát.

Bordáné elsikoltotta magát és összerogyott. Eszméletlenül vitték haza. Nem is látta az ő egyetlen magzatját mint fektűt a földön elterülve. A nagy teknőben ott volt a kenyérnek való félig bedagasztva. A kemence előtt a felhalmozott fűtőszalma. A kezén még azon módon rajta volt a tézta. A gyilkos szerszám, mely az apja ágyánál szokott függni, ott fűrdött a vértócsában.

— Vajjon miért tette? Hogy adta a fejét ilyen borzasztóra? Ezzel a kérdéssel foglalkozott az egész falu.

Vasárnap hirdették ki először az öz. Csikné fiával. Azzal, akit választott, akire várt. Az öregek nem erőszakolták senkibe, sőt azt sem bánták volna, ha mindig a házuknál marad. A nagymiséről együtt mentek haza, még pedig egész uri tempóval, karonfogva. A selyem viganó csak úgy subogott. Takarosan volt öltözve, mint a gazdag lányok, akik százakat hordanak magukon. És a völgye milyen finomul bánt vele, a kiskapunál előre engedte. Erdemes volt megbámulni őket. Szerették egymást, arról szó sem lehetett és megélték . . . Itt elakadt mindenkinek a gondolkozó képessége.

Alkonyat felé járt az idő, a nap nyugvóra hajlott, csak a templom tornyán enyelt még egy pár sugár. Akik csak most jöttek haza a munkából, első dolguk volt a szerencsétlenség színhelyére sietni. Borda István pedig imbolygó léptekkel a parókia felé vette útját. Az öreg plébánoshoz még nem jutott el a hír. A rózsafai között sétálgatott.

— Mi jót hozott keresztény atyámia? — szólította meg elszomorodott hívét.

Borda Istvánnak nem volt kedve a beszélgetéshez.

— Rossz hírt hoztam. Tessék meghuzatni a harangokat.

— Talán meghalt valaki?

21. Főtisztelendő Fejér Gyula apát-plébános előterjesztése a kistemető központi kőkereszt stúrgós helyreállítására iránt.

22. Főtisztelendő Fejér Gyula apát-plébános előterjesztése a zombori 2. számú betételek-jegyzőkönyvben 5. sorszám alatt felvett 3 hold 1200 □ föld ingatlanon az osztrák-magyar bank javára 304,000 és az iskolai segély címén bekebelezett 13,680 frt 70 kr törlesztés kifizetése iránt.

Időközben beérkező tárgyak.

Előfizetési felhívás

„BÁCSKA”
XXII. évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 6 frt.

Fél évre 3 frt.

Negyed évre 1 frt 50 kr.

Neptanítók számára:

Egész évre 4 frt.

Fél évre 2 frt.

Negyed évre 1 frt.

Előfizetési pénzek Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomtatásos vállalkozásukhoz küldendők.

Ujdonságok.

Kinevezés. Ófelsége a király Linczinger Gyula szolnoki kir. törvényszéki jegyzőt a zombori kir. járásbírószékhez kir. aljárásbíróvá nevezte ki.

Kinevezés. Ófelsége a király Obaleczky Hugó ó-becsei kir. albirót a józseffalvi kir. járásbírószékhez kir. járásbíróvá nevezte ki.

Kinevezés. A m. kir. belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök a szabadkai kir. anyakönyvi kerületbe Szigethy Kálmán irnokot kir. anyakönyves helyettesévé nevezte ki.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Tóth István okleveles polgári iskolai tanítót a titeli állami polgári iskolához segédtanítónak nevezte ki. — A m. kir. igazságügyminiszter Paukovics Aladár szepes ó-falvi kir. járásbírószéki joggyakorlatot, az újvidéki kir. törvényszékhez aljegyzővé; Szilágyi István szabadkai kir. törvényszéki díjnokot a boros-jenői, Gottlieb Gyula ó-becsei kir. járásbírószéki díjnokot a kis-jenői járásbírószékhez irnokká nevezte ki.

Kinevezés. A posta-távírdó és távbeszélő elnök igazgatója Radoychich Oszkár es. és kir. főhadnagyot a 6. gyalogezredben, a ki katonai éveit jobbára Újvidéken töltötte, a X-ik fizetési osztály 3-ik fokozatába ideiglenes minőségű posta- és távírdatisztáé nevezte ki.

Előléptetések. A zombori m. kir. folyamterméni hivatalnál Steinecker Gábor kir. főmérnök, a zombori m. kir. folyamterméni hivatal vezetője első osztályú főmérnöké, Kéllő Mór mérnök kir. főmérnöké, Steingasser Imre kir. mérnök első osztályú kir. mérnöké nevezetett ki és utóbbi ezen minőségben egyúttal a szikesi m. kir. folyamterméni hivatal vezetésével bízott meg.

Athelyezés. Petrovits Valér józseffalvi kir. járásbíró saját kérelmére kir. törvényszéki bírói minőségben az újvidéki kir. törvényszékhez helyeztetett át.

Athelyezés. A m. kir. igazságügyminiszter Erényi József b. topolyai kir. járásbírószéki irnokot a szegedi kir. törvényszékhez helyezte át.

Központi választmányi ülés. Zombor sz. kir. város központi választmánya folyó évi július hó 3-án délután 3 órakor ülést tartott.

Pályázatok. A zombori kir. pénzügyigazgatóságnál számtisztai, a zombori kir. adóhivatalnál adóosztályi állásra pályázat van hirdetve. Pályázati határidő 2 hét.

Prímicia. Antalkovits Vilmos zombori főszentelt áldozár vasárnap délelőtt 10 órakor mondotta első szent miséjét a helybeli róm. kath. plébánia templomban. Ez alkalommal a templomot a hívők óriási serege szolgáltatta meg, a templom előtti tér és a plébánia folyosói is tömve voltak. Az újmisést Fejér Gyula apát-plébános, papársái és fehér ruhás leánykák kísérték az oltárhoz, a hol első áldozatát a Mindenhatóknak bemutatta. Az evangélium után Muzsik István káplán mondott remek szónoklatot a papi hivatásról. A fényes segédlettel celebrált mise után az újmisést áldást osztott.

A szegedi kir. táblai elnök elutazása. Csathó Ferenc, a szegedi kir. tábla új elnöke, ki csaknem egy hétig időzött városunkban, szombaton a déli vonattal elutazott. A vasúthoz a bírói kar kísérte ki. A kir. táblai elnök itt időzése alatt a kir. bíróságok ügymenetét minden részleteiben behatóan megvizsgálta és a tapasztalt kiváló példás rend felett teljes meglepedését fejezte ki. A kir. táblai elnök tiszteletére Gózdú Elek, a kir. törvényszék elnöke pénteken este fényes estebédet adott.

Belépés a szabadelvű pártkörbe. Dr. Drakulits Pál ügyvéd, a zombori volt nemzeti pártnak kiváló tagja, mint a Nemzet írja, belépett a budapesti szabadelvű klubba.

Hivatalos órák a városházán. Tekintettel a nyár folyamán beálló nagy melegekre, — a városházán a hivatalos órák folyó hó 3-tól augusztus hó 31-ig délelőtt 8 órától délután 1 óráig tartanak meg, délutáni órákban a hivatalos munka ez idő alatt szünetelni fog. Vasárnap és ünnepeken az eddigi gyakorlat marad fenn. Ezen intézkedés az anyakönyvi hivatal nem érinti.

Honvédségünk ezredgyakorlata. A szabadkai 6-ik honvédség ezred zombori és újvidéki zászlóaljai folyó évi július hó 6-án Szabadkára vonultak és az ottani zászlóaljokkal együttesen a hó végéig hadgyakorlatokat tartanak.

Szállásfelvétel. Sárói Szabó László városi főmérnök a bezárni-uton lévő új szállását vasárnap avatta fel. Az egyházi szertartást Odry Lajos szántóvái káplán végezte. Ez alkalommal a családtagokon kívül nagy számban előkelő vendégek jelentek meg a szálláson. Este fényes lakoma volt, a melyet számos kiválóan sikerült felköszöntő fűszerezett. Sárói Szabó László és neje igaz magyar vendégszeretettel és szíveséggel látta el vendégeit. A multság a legjobb kedélyhangulatban másnap reggelig tartott.

Bácskai evezős diadala Bécsben. Bécsből jelentik, hogy a vasárnapi nagy evezős versenyen Ausztria bajnokát Paukovits Ernő, a Neptun budapesti evezős egyesület tagja, Paukovits Ottó, nyugalmazott kir. itélőtáblai bíró fia, újvidéki földink nyerte meg nagy túrelőnyvel a tavalyi bajnok, Höller Vilmos, a bécsi Donaubört és Kailer Henrik, a brtnai evezős egyesület tagja ellen, 8 perc és 10 másodperc alatt evezvén le a 2000 méteres pályát.

Új községi orvos. Bács-Kula község képviselő-testülete a múlt héti rendkívüli közgyűlésén dr. Holländer Dávid gyakorlóorvost egyhangulag községi orvossá választotta meg.

Árlejtés. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a város 1899—1900. évi szénkültségletének (7200 adag a 5-60 kgr.) biztosítása iránt folyó 1899. évi július hó 10-én reggeli 10 órakor a városháza tanácstermében nyilvános árlejtés tartatik, melyre az érdeklődők meghívotnak.

Tanulmányi kirándulás. Cservenkáról egy gazdából álló nagyobb társaság a múlt héten Lebach Keresztély birtokára rándult ki és mintagazdáltsága mellett főleg 15 holdnyi területtel mintaszőlőtelepet tanulmányozta. A gyönyörű szőlőtelep bármely mintaszőlőteleppel kiállja a versenyt. E mellett a szőlőműveléshez szükséges a Telecska lankáiba asott kintűnő pincék és erjesztő kamrák vannak ott a modern technika vívmányaival felszerelve. A társaság bő tapasztalatokkal eltelve vett búcsút a vendégszerető gazdától.

Névmagyarosítás. Deutsch Márk szabályai lakos „Dóza”-ra magyarosította a nevét a m. kir. belügyminiszterium engedélyével.

Tűzoltó kurzus. Bertalan Imre, a zombori önkéntes tűzoltó-egylet szakaszpáncsnoka a múlt héten Szóntán az ottani önkéntes tűzoltó-egylet tagjaival a tűzoltási védelemben gyakorlati tanfolyamot tartott és az egyleti tagokat begyakorolta. A tanfolyam a legzebb sikerrel járt, a mi egyrésztől a buzgó főparancsnok, Thurszky Jánosnak és másrésztől az ügyes tanítómesterek, Bertalan Imrének az érdeme.

Értesítők. A napokban jelent meg a zombori állami főgimnázium XXVI-ik értesítője az 1898—99-ik tanévről, melyet Bodnár György intézeti igazgató állított össze. Az értesítő közli Jeszenszky Dezso főgimnáziumi tanárnak Erzsébet királyné emlékeztetőre mondott remek beszédét és Rácz Soma főgimnáziumi tanárnak jeles értekezését a család és iskoláról. — Ezzel egyidejűleg jelent meg Zombor sz. kir. város államilag segélyezett felső kereskedelmi iskolájának XI-ik értesítője 1898—99. tanévről, melyet Zsulyevits Ernő igazgató tett közzé. Trencsény Károly tanár kintűnő tollal írja le az intézet ideai tanulmányutját „Belgrádi és aldunai utunk” cím alatt. Mindkét értesítőre még visszatérünk.

Zivatarkok. Szombaton a reggeli órákban óriási zivatar vonult át városunkon. Fekete felhők borították az eget és nagy villámlás és dörgés közt ömlött az eső. A villám lecsapott egy az ó-sztapári uton haladó kocsi, a melyben Ackermann ó-sztapári uti korcsmáros kocsis a tilt és hajtott hazafelé. A villám a két lovat sújtotta le mindkettőt megölte, a kocsis sértetlen maradt. Délfelé derültni kezdett az ég, délután azonban újra beborult és estefelé hatalmas zápor volt jéggel, mely a szőlőkben nagy károkat okozott.

A nemes-militicsi fürdő. A nemes-militicsi fürdő szép és élénk forgalmu saisonnak néz elébe, ha azt az időjárás lehetővé fogja tenni. Már eddig is a környékből igen sokan rándultak ki és az elismert gyógyhatású fürdővízen kívül dicsérik az intézőség figyelmét és Vranits Mladen vendéglős kintűnő konyháját. Állandó fürdővendégektől nemsokára megérkeznek Kanyó Lajos kir. táblai bíró, Veber Ferenc szegedi, dr. Dekker Gyula szabadkai kir. járásbírók is.

Ó-becse-titeli vasut megnyitása. Az Ó-becse-titeli h. é. vasut mult hó 30-án adatott át a közforgalomnak. Jelen voltak a megnyitáson a kormány képviselőiben Barthos miniszteri titkár, Bács-Bodrogi vármegye képviselőiben Hanke Imre központi főszolgabíró és egyéb hivatalos személyeken kívül a szabályai járás népszerű országgyűlési képviselője, Zákó Milán.

Gazdasági egyletek a szegedi kiállításán. A gazdasági egyesületek a szegedi kiállítás alkalmából is bebizonyították, hogy hivatott vezetői, szűkebb életműszerei a társadalmi mozgalmaknak. Az egyesületek által megindított mozgalmak szép eredményre vezettek, amennyiben a Bács, Congrád, Békés, Jász-Nagy-Kun, Csanád, Arad, Temes és Torontál vármegyék gazdasági egyesületeinek sikerült nagyobb számban gyűjtémenyes kiállításokat szervezniük a ezenkívül valamennyi egyesület számos marha, juh, sertés és lóállóló kollekciókat is állít egybe a népies tenyészetekből a kiállítás valóságos bemutatás céljából. A kiállítás tényleg a gazdasági tevékenység eredményei is méltó arányokban képviselve lesznek.

Pendül a kasza. Pendül a kasza, az aratás országjárta folyamatban van és úgy látszik zavartalanul fog lefolyni. A mezei munkások nem sztrájkra készülődnek, hanem a munkára. Ez illik a józan, derék, magyar munkáshoz, nem pedig a szerződés-szegéshez. Az aratás zavartalan teljesítése nemcsak arról biztosítja a munkást, hogy a télen lesz kenyere, hanem arról is, hogy a törvényhozás és a társadalom teljes rokonszenvvel fordul a munkások felé. A munkásoknak azért vigyázni kell, nehogy zavargó, megbízhatlan, szűkegő hirébe keveredjenek. A sztrájkra készülő sugás-bugás helyett pendüljön vigan a kasza és haladjon az aratás munkája zavartalanul. A szép sorjába rakott buzakeresztek hirdessék, hogy itt, a mi földünkön józan munkások laknak, a kik megérdemlik, hogy az ő bajkait orvosolják.

Elhalasztott táncestély. Bunyi András a zöld kert (azelőtt Vili-féle) kerthelyiség vendéglőse által vasárnapra hirdetett táncestély, a közbejött esős idő miatt nem volt megtartható. Folyó hó 9-én, vasárnap lesz megtartva.

— Igen, a lányom, az egyetlen lányom.
— Lehetetlen — jegyezte meg az ősz pap — hiszen még tegnap láttam a litánián.

— Már pedig úgy van. Meghalt, elemésztette magát. A plébános megcsóválta a fejét a nagy komolyan csak annyit mondott:

— Bizony ez szomorú dolog. Annival is inkább, mert az egyházi törvények megtagadnak mindenféle szertartást attól, aki eldobja magától az életet. Őszintén sajnálom magukat, de ez így van.

Nem elég óriási volt a szülői bánat, csak az hiányzott még, hogy a világ csufjára temetetlenül takarítsák el. Ilyesmire még a falu vénei sem emlékeztek. Szinte szerencsének lehetett mondani a szerencsétlenségben, hogy mégis nem így történt.

Másnap kijöttek az urak vizsgálatra a beigazolták, hogy a szép menyasszonynak más oltotta ki az életét, nem pedig önmaga. Ez a körülmény azonban vajmi keveset enyhítette a nagy fájdalmat, melyet át kellett élniük. Sok volt az egy embernek, igen sok. Majdnem öszerezekadt alatta, de azért csak mutatta, hogy férfi, hogy erősebb, mint a fehérség. A villájára szurt egy falatot és kínálta a beteg asszonyt.

— Egyél már lelkem! Egyél no! Tudod mit mondott az orvos. Enni kell, még ha nem esik is jól. El kell szenvedni a Mindenható végzését. Aki megszorított, az meg is vigasztal. Ő tudja, hogy miért mérte ránk e szörnyű csapást. — Gyöngéden megtörülgette könnyes fonnyadt arcát s hozzá látott, hogy jó példával járjon elől.

Az ablak előtt éppen akkor kísérték a csendőrök valakit. A sok cserepes mályvától nem nézhetek utána, hogy ki volt. Azt hitték, hogy már a gyilkost fogták el, pedig csak kihallgatásra vitték az összes legényeket, mert azokra háramlott a gyanu. A bűnös azonban nem lehetett felismerni.

A gyászidő már régen letelt Bordáéknál, de azért még mindig gyászoltak. Nem külsőleg, hanem bensőleg. És mintha árnyéka lett volna a bánatnak, valami úgy

betöltötte az egész hajlékot. A pelargóniák elhervadtak, a rozmaring is, pedig üntözgették, tisztogatták. A vidám hangulat elköltözött. Némelyik nap pár szóból állott az egész beszélgetésük. A szót meg hiába is kapálgatták, előbb a venyigeje, aztán meg a tőkéje is elpusztult. Ha valamiben találtak egy kevés örömet, az csakis a riska tehén volt. A Borcsa kedvence, neki szánták, ha férjhez megy. Talán azért is szerették annyira. Még valahol a határban járt a csorda, de a riska nyugvóhelyét már tisztára seperte a gazdája. Az eperfához szokták kötni nyári estéken. A vályuba friss vizet buzott és úgy várta. Megittatta, megvakargatta és mindig volt hozzá néhány szava:

— Megint éhesen jöttél haza, be van horpadva az oldalad. Sovány a mező ugy-e Csonkám?

— Bizony kiaszott a fűszál a nagy hőségétől. Csak böngésznek a szegény jószágok — jegyezte meg sánta Klára, aki észrevétlenül oda sompolygott.

Betért egy kis újságolásra, mint máskor is, ha utjába esett. Elmondta, hogy mennyi tejet fejnek a papák, milyen ikerborjak lettek a korcsmáros svájcerjának és más hasonló dolgokat. A legényegesebbet azonban, ami nagyon is furta már az oldalát, a végére hagyta. Borda István az eresz alatt tilt és hallgatta szótlanul, csak akkor nézett föl rá mogorván — mintegy értésére akarván adni, hogy jobb lesz nem bolygatni a sebet — mikor azt kérdezte, hogy tudja-e már a törvény, hogy ki a bűnös?

— Én tudom — szölt a meggyőződés hangján. Nem a kártyából vettem ki, hanem láttam saját szememmel. Minden este kijár a temetőbe, űzi a lelkiismerete. Hitemre mondom, hogy így van.

A nevét azonban nem akarta elárulni, pedig azt állította, hogy tudja. Amennyire ismerte a vén Klárát, nem vehette készpénznek a szavát, mert jóformán abból élt, hogy híreket költött a kártyát vetett; ennek dacára azonban mégis nyugtalanítani kezdte a kíváncsiság s elhatározta, hogy meggyőződést szerez.

Mielőtt beakonyodott volna, elrejtőzött a gyepes hantok között a harmadik sorban. Kissé el is merült

gondolataiba, meg a szemlélődésbe. Annyi hulló csillag pergett le az égről, mintha egymást ütték volna. Ő szerinte pedig ezek mindenike egy-egy jámbor lélek elvándorlását jelentették a nagy földkerekségeről. Időközben szettektintett és már boszankodni kezdett sánta Klárára s föl akart kelni helyéről, mikor a kut irányának megpillantott egy alakot. Lassu léptekkel egyenesen ahhoz a sirhoz közeledett, melyben a falu legzebb virágszála aludta örök álmát. A kalapját rátepte a keresztre, megölelte a harmatos fát és ott rimádkodott a halottnak:

— Engedj meg édes Boriskám, az égre kérek, engedj meg. Szólalj már meg egyszer. Hiszen tudod, hogy nem gyűlöletből, de szerelemből öltelek meg. Nem akartam, hogy másé légy. Bocssás meg...

Hiába esdekel azonban, nem kapott feleletet. Fülmelegedett és haza felé ballagott. Borda István távolról követte s megfigyelte hova tér be. Nem ment mindjárt utána, csak egy kis idő múlva. A lovak mellett találta. Köszönt neki:

— Jó estét Gyuri öcsém!

A legény fogadta, de nem mert fölneézni. Pirosak voltak a szemei a sirástól.

— Mivel foglalatokodol?

— Most jöttem haza a tarlóról a lovakkal — szölt zavarodottan.

— Én meg az alvógen jártam és benéztem, hogy mit csináltak.

Ennyi volt az egész beszélgetésük. A legény nem is sejtette, hogy milyen végzetes lesz rá a felvirradó nap.

Elvitték a törvénybe és addig vallatták, amíg be nem ösmerte kegyetlen tettét lelke szerint. Börtönbe került s a szűlei hasztalanul pazarolták el vagyoniukat a kiszabadítására.

A bánat vénit. Azt szokták mondani és ez be is teljesedett Bordáékon. Rendes körülmények között legalább is kétannyi idő kellett volna ahhoz az elváltozáshoz, melyen keresztül estek. Az asszony meggyőnyed, megöszült. A férfi az még csak birta valahogy, de azért igen meglátszott rajta is. Főleg pedig az erejét érezte megcsökkenve.

Uj vasuti megállóhely. Baja város környékének földművelési folyományok az állami vasutak igazgatóságához az iránt, hogy a baja-szabadkai vonalon a 24. számú órháznál megállóhely létesíttessék. A kérelemnek hely adatot és az érdekelték lefektette a megállóhely átépítési költségei fejében követelt 150 frtot.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara ülése. A szegedi kereskedelmi és iparkamara a napokban tartotta meg június havi teljes ülését Szarvady Lajos elnöke alatt. Az ülés tárgyalásairól a következő tudósítást vesszük: Előterjesztette a titkár a kereskedelmi miniszter ur leiratát, hogy a Kis-Kun-Dorozs-mára javaslatba hozott gyékényszövő- és nádszövő műhely állami költségen leendő berendezésétől el kellett tekintenie, mert a javasolt gyakorló műhelyben kiképzendő készítményeinek értékesítése nem volt biztosított, az iparosztály javaslatára a teljes ülés egyelőre tudomásul vette a leiratot: azzal, hogy a kamara elnöksége a kiadott felhívására beérkező adatokhoz képest a szeptemberi ülésben meg fogja ujtani az egész Csongrád megyére kiterjedő háziipar fejlesztési tervet, melynek keresztülvételét fontos érdekek kívánják. — Tárgyalta és tudomásul vette a teljes ülés azon intézkedések sorozatát, melyeket a földművelési és pénzügyminiszterek tettek és részint kitalásba helyeznek a kamara múlt évi közgazdasági jelentésében foglalt közérdekű kívánásokra. — Egy tervezetet küldött a kereskedelmi miniszter a kender-kötelek szállítási feltételeiről és erre vonatkozólag Kuu Bertalan kamarai tag részletes megalkotott véleményes javaslatát tette magáévá az iparosztály, azokat fogadta el a teljes ülés is. A kamarák által létesített szakirodalmi és tanulmányalap ügyében a teljes ülés úgy határozott, hogy az egyes kamarák által ez alapa megszavazott összegek begyűjtésén, azok felhasználásáról az augusztusi hó folyamán tartandó nagyváradi kamarai értekezleten tétessék előterjesztés. — Tárgyalta a teljes ülés a szegedi képművészeti egyesület átiratát az őszi tárlatának iparműkiállításával való megkezdése ügyében és megbízott a kamara állandó kiállítás bizottsága, hogy az őszi tárlaton való részvételre nyerte meg a terület és különösen Szeged műiparosait. Iparos tanoncunka kiállítások díjaira a kamara több ipartestületnek összesen 185 frt segélyt szavazott meg.

A csavargó. Csavargónak születtem, csavargó vagyok én! A legnagyobb magyar költő egyik szép költeményének refrainjét senki sem mondhatja el magáról annyira joggal, mint egy magát Zavalkovits Bolislávnak nevező egyén, ki két nap óta a rendőrség oltalma alatt áll. Rendőrségünk tartóztatta le a vasuti állomásnál, a hol kéregetett és személyazonosságát igazolni nem tudta. A csavargónak vallomásából kitűnt, hogy élettörténete egy valószínűleg regény. Apját nem ismerte, anyjára is csak úgy emlékezik, mint oly nőre, ki Románia városainak lebujaiban énekkel és hárfazenével kereste kenyérét. Anyja Romániában elhalt és a csavargó gyermek alig 8 éves korában magára maradt. Minden cél nélkül indult meg a világba és azóta ország-országra csavargó. Bejárta a félvilágot és magyarul, németül, szerbül, horvátul, lengyelül, oroszul, románul, törökül és tatárul beszél. A rendőrség előtt tett vallomásából kiemeljük a következő érdekes adatokat: Bolyongásai közben elért Oroszországba. Utlevele vagy igazolványa nem lévén, letartóztatták és mint anarkistát Szibériába vitték. Az irkutski kormányzóban dolgozott a bányákban körülbelül egy évig. Innen végre sikerült neki megszökni és Kína és Japánon keresztül járta egész Ázsiát, míg végre Tiflisben a Mária Terézia osztrák-magyar hajókapitánya felvette hajójának. Több hónapon át volt a hajón, míg végre Triesztben partra szállott. De itt verkedés miatt 5 havi fogházra ítélték és így elvesztette kenyérét. A fogságból kiszabadulván, újra neki ment a világnak és Fiumén át hazánkba jött. Évekig csavargott itt városról-városra, faluról-falura. Bejárta az egész országot, Horvátországot és Erdélyt is. Dolgozott mint napszámos a Vaskapunál és a munkács-stryi vasutnál. De a csavargás ösztöne folyton és folyton tovább menni és csavargani kényszeríté. Végre nálunk a rendőrség kezébe került. Mióta járnai tud, mindig csavargott husz éven keresztül.

Az előtt egy heti dolog sem fárasztotta el, most meg egy fél napi is megviselte. Csak déltől állott munkába és már alig bírta vonszolni a lábait. A szeredást felakasztotta a tornác oszlopára, a kapát a helyére tette és igyekezett a szobába pihenni. A ktszöbön valami koldusféle ült. Amint helépett a bocsorával — munkába csak úgy öltözött — föllibent a tányérja szélét. Az aludtéből ki is ömlött, melylyel a felesége kínálta meg. Olyan lágy szíve volt, mint a vaj, megkönyörtült minden szegényen.

— Akarattal tette ezt István bátyám!? — kérdezte az idegen.

Borda István feléje fordult, hogy megnézze, de nem láthatta a sötétben. A régen hallott hang nagyon meglepte.

— Én vagyok Nyírő György — szólta a szerencsétlen — a bűnös, a megbűnhődött. Annak a réginek a romja.

Igazat mondott, csak a romja volt az egykori sugár legénynek. A csendőrkök elkínózták, nyomorekká tették. A hosszú rabtság pedig elfonnyasztotta.

Borda István lámpát gyújtott és csak nézte, nézte azt a rongyos éhes embert, minő mohón fogyasztja a hideg ételt s nem akart hinni a szemének. Feljutt emlékezetében a gyászos nap, de már nem tudott rá haragudni. A részvét és szánakozás töltötte el. Kiengesztelte az idő, meg az a sok szenvedés, melynek nyomai élébe tártultak.

— Mozdulj beljebb, ide az asztalhoz — biztatta szép szóval — jöjj ha mondom, költözzél el együtt a vacsorát. Anyukom édes, tarts velünk te is. Ugy-e megbocsátasz neki?

Az asszony nem felelt semmit, csak a könnyeit törülgette. Föltette a tálat, leült közéjük; mielőtt azonban hozzá fogtak volna az evéshez, jól kisírták magukat mind a hárman.

Sesztay Emil.

Őszi virágzás. Érdekes jegyespár járult mult szombatn délután az oltárhoz. Ekkor esküdtök örök hűséget Hoffmann András, zombori iparos, negyvennyolcas honvédőrmester Tóth Juliannának. A vőlegény 84, a menyasszony 58 éves. A ritka eskütört nagy számú közönség nézte végig. A többi közt jelen voltak a nagy idők tanúi, a zombori 48-as öreg honvédek közül is többen, kik igaz szeretettel kívánták öreg bajtársuknak frigyére sok szerencsét.

Hamis pénzben utazók. Ezt a címet bírta rá lehetne olvasni arra a bandára, amelyet rendőrségünk a napokban kézre kerített. Folyó hó 1-én a délutáni fél négy órakor a Bajáról megérkezett vonatról egy feltűnő cifra sokac nemzeti viseletű rubába öltözött férfi két sokacnó társaságában szállt ki. Viseletük a kirendelt őrszemnek feltűnt, gyanút keltett. A vasuti indóház előtti téren bérkocsiba ültek és megparancsolták a kocsinak, hogy vigye be a városba. A rendőrség kinyomozta, hogy Páncsits Sándor kocsmájába szálltak. A rendőrség itt megjelent és az illetőket személyazonosságuk igazolására hivta fel. Ezt nem tudták és egymással ellenmondásba keveredtek. Erre a rendőrség bekísérte őket. Bartalovics Mária elmondta a rendőröknek, hogy ő hamis pénzek átvételét végezt jött Zomborba. Kihallgatása alkalmával beismerte, hogy Bartalovics Máriaanak hívják, marási illetőségű, jelenleg mohács lakos és a következőket adta elő: Benics Teréz és anyja, továbbá Balatinac Antal mohács lakosok többször fölkeresték és azt mondták neki, hogy jó pénzért 4-szeres hamis pénzt kaphat Zomborban. Sok huza-vona és alkudozás után végre beleegyezett abba, hogy az ízetlet veltük megkötö és tőlük átvessz jó pénzért hamis pénzt a mondott arányban. E célból mult hó 30-án reggel elindultak Mohácsról és délután a fél négy órai vonattal Zomborba érkeztek és itt Balatinac Antallal a mondott kocsmába szálltak. Ott Balatinac Antal, a mint megérkeztek, tőle 100 frtot vett át azon ígéretekkel, hogy azért 400 forint hamis pénzt hoz. Az idő mult és csak két és fél óra múlva jött vissza nagy lármával és panaszkodással Balatinac Antal és azon kijelentést tette, hogy őt utközben a csendőrség fogta és a 100 frtot tőle elvette. Bartalovics Mária ezt nem akarta elhinni, szóvitába elegyedtek, amelynek a kocsmáros azzal vetett véget, hogy őt helyiségből kiutasította. Benics Teréz vallomásában beismerte, hogy apja, Benics Mika, ki csalásért már több ízben büntetve volt, kitanítása alapján Bartalovics Mária rábírta, azt ígértve neki, hogy jó pénzért négyszer értékű hamis pénzt fog kapni, veltük Zomborba jöjjen. Maguk közt megállapodtak abban, hogy ha a 100 frt keztük közt lesz, rögtön elutaznak Zomborból és Bartalovics Máriaat itt hagyják. Az átvett 100 forintot Balatinac Antal Benics Teréznek adta át. Balatinac Antal is teljes beismerésben van, csak a 100 forintból hiányzó 21 forintra nézve nem akar vallani, azt állítván, hogy azt elvesztette. A vizsgát tovább folyik.

Az arvató munkások és a hadgyakorlat. A honvédelmi miniszter a következő leiratot intézte a vármegyékhez: A mezei munkálvok foglalkozó tartalékosok és póttartalékosoknak a nyári fő munkaidő alatt a fegyvergyakorlatra való behívás alóli felmentése tárgyában mult 1898. évi október hó 4-ről kelt 270. kgy. 14842. ikt. szám alatt hozzám intézett felterjesztése következtében ezennel értesitem a törvényhatóságot, miszerint a cs. és kir. közös hadtgyuminiszter ur — megkeresésem folytán — akként intézkedett, hogy a Magyarországon állomásozó csapatesteknél a tartalékosok és póttartalékosok ide őszi fegyvergyakorlati csak augusztus hónap közepén fognak kezdődni. Együttal az összes magyarországi hadtestparancsnokságokhoz intézett körrendeletben meghagyta, hogy az aratás ideje alatt a fegyvergyakorlatra köteles póttartalékosok ezental a mezei munkások sorából be ne hívassanak: ha pedig a mezei munkálvok foglalkozó nem tényleges állományú legényeknek behívása mindazonáltal elkerülhetetlenül szükségessé válnék, ezeknek a fegyvergyakorlatok alóli felmentése iránt benyújtandó indokolt kérvényei mindannyiszor kellőleg figyelembe vétessenek. — Erről az intézkedésről Darányi Ignác földművelési miniszter köriratban értesítette az összes gazdasági egyesületeket.

Konkurzus. Akik a kalocsai kis szemináriumba vagy a teológiára föl akarják magukat vétetni, azoknak július 4-én kell jelentkezni személyesen a kalocsai érseki kastélyban. A jelentkezőknek ezt megelőzőleg illetékes plébánosok ajánlóssoraival keresztlevelel és orvosi bizonyítványokkal felszerelt folyamodványt kell beküldeni az érseki irodába.

Halálozás. Petőfi ifj. Sztrély Lipót és neje szül. felső-óri Oszvald Erzsébet, a nagyszülőök és rokonok nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik felejtethetlen kedves fiunknak petőfi legif. Sztrély Lipótnak f. évi június hó 25-én, életének 14-ik havában — miután utolsó áldásban részesített — az Urban történt esendes elhunytát. A drága halott hull tetemei f. évi június hó 27-én d. u. 5 órakor fognak a Szt-Rókus sarkertben lévő családi sírba örök nyugalomra tétetni. Baján, 1899. június 25-én. Áldás emlékére!

Himlőjárvány. Apatinban az odaváló szolgabírótság az egyre terjedő himlőjárvány miatt elrendelte, hogy a himlőben megbetegedett családok környékének, illetve a közeli utcáknak lakóit, ha kell, kényszer utján is — beoltás.

Bor helyett marólug. Hogy petroleumot isznak bor helyett, hát ez vice számba se jó már. Más eset történt meg, — mint tudósítónk írja — Tóth Mihály kis-hegyesi esküdtel. Kedden délután az esküdt fāradtan tért haza lakására s hogy szomját oltsa, az ablakban levő köcsögből, melyben bor szokott lenni, jōkōrāt hōrpintett. Nagy volt azonban családása, szerencse, hogy veszélyes is nem volt, mert bor helyett az asszony ez egyszer a mosáshoz előkészített marólugot tette.

Kiesett az ablakon. Rőgics Eszter 15 éves cselédeány, a napokban ablakot tisztított Szabadkán a Milkó-féle házban, véletlenül megcsuszott, minthogy az ablakráma rossz volt, kiűrt s a szerencsétlen leány oly szerencsétlenül esett ki, hogy a törött üveg lába ereit elmetesztette. A mentők bekötözték a sebet és a leány atyja lakására szállították.

Dézsába fult gyermek. Memhölczér Pál b. almai kefekötő 2 éves leánykája a napokban amint az esővízes dézsa körül játszadozott, fejével a dézsába bukott és belefult. A gondatlan szülők ellen megindították a vizsgálatot.

Megzavart jubileum. Zmáj Jovánovits János, a szerbek legnagyobb költője írói fellépésének ötvenedik évfordulóját a napokban ünnepelelték Zágrábban. A szerb kultúra büszkesége, a szerb és magyar nemzet közötti egyetértés és baráti szeretet legbuzgóbb szószólója, a fájdalmak, örömei és vágyak legügyesebb kifejezője ünnepelelt rut tünnetésekkel zavarták meg. A horvát ifjuság gyűlölete az idegen nemzetiség iránt ezen alkalomkor is kifejezésre jutott és az ünnepelelt és méltóságát utcai tünnetésekkel és botrányokkal igyekezett megbolygatni és meggyalázni. A közszertetben álló agg költőt ez azonban távolról sem bántotta, mert a személye iránti tisztelet a legfényesebben nyilvánult. Horvátország, Szlavónia, Magyarország, Bosznia-Hercegovina és Dalmácia minden részéből a vendégek egész özöne összegyűltekezett az agg költő ünnepelelére és az ünnepelelt fényének emelésére. De a horvát gyűlölet az ünnepelelt pozán és háborítatlan lefolyását megakadályozta. A Sztárcevi-párti ifjuság tünnetést rendezett, munkásokkal szövetekezett, az orthodox templom ablakait kövekkel betörte és a vendégeket záptojásokkal megdobálta és veréssel fenyegette. Vajjon honnan keletkezett ez a gyűlölet, mi az oka? Erre feleletet adni igen nehéz. A Sztárcevi-párti ifjuság az összes tünnetések fővezetője, a munkás népet félrevezeti, külön horvát állammal kecseseti, feltűzti a magyarság és a szerbég ellen egyaránt. Ellenségének tekinti mind a kettőt, harcol ezek ellen, mint a horvát nemzet elnyomói és rosszakarói ellen. A magyar nemzet lobogóját megsejti, a gör. kel. templom ablakait betöri, semmi tiszteletet avagy becsületet nem ismer a magyar állam, az idegen nemzetiség és vallás iránt. A horvát nemzet nagy engedményeket és szép jogállást nyert az 1868. évi XXX. t. c.-ben a magyar nemzet előzékenysége és az idegen ország és nemzet iránt táplált tisztelete alapján. A szerbég már régóta hangoztatja a testvériséget és egyetértést, de a horvát nemzet azt ridegen, megvetéssel visszautasítja. Mégis ellenségének tekinti mind a kettőt. A magyar törvényhozás és kormányzat a horvátok összes politikai jogait a legnagyobb óvatossággal respektálja, mégis a magyar kormány iránt bizalmatlanok és ellene izgatnak. A horvátországi szerbég az ország feliragoztatásán és kormányzatának tökélyesítésén fáradoznak, mégis a horvátok azt gyűlölik, gonyolják és lealázzák. De nem is a horvát nemzet, hanem a Sztárcevi-párt és ifjusága teszik azt, izgatnak és folytonosan rakoncátlankodnak alapos ok és eredmény nélkül. A szerb nemzetiség eme szigoruan kulturális ünnepelelt is az ifjuság megszavarta. Az agg költő nagy érdemeket szerzett a szerb nemzeti irodalom ápolása körül, de a magyar nemzeti irodalom legkiválóbb termékeit fordítgatva, a magyar nemzet is kiválóan megkedvelte és több ízben kinttette. A tiszta horvát érzelmi Sztárcevi-párt ezt rossz szemmel nézte, e hazafias és a szerb nemzeti irodalom legnagyobb férfának ünnepelelt mindenáron lealacsonyítani akarta. De ez nem sikerült. Zmáj Jovánovits János ünnepe méltóságát teljesen és fényesen folyt le, az egész szerbég és a magyar nemzet részvétele mellett. Kívánjuk, hogy az agg költő még sokáig a családi élet kelemeléről, ideális szépségéről daloljon nekünk, hogy oktatson bennünket hazafiságra, nemzetiségre, szeretet és becsületelésre. V. B.

Angyalcsinálás. Csérik Róza szabadkai cselédeleányának viszonya volt egy mézáros legénynyel. A viszonyának már jelei is mutatkoztak és a leány egy javasasszonyhoz fordult, a ki elmondta neki, hogyan kell a bajon segíteni. A leány megfogadta a javasasszony tanácsát és néhány nap előtt valami szert vett be, a mitől beteg lett. A betegség már nagyon veszedelmessé kezdett válni, amiért is orvost hívott, a ki a leányt a mentők segítségével a kórházba küldte. A leány állapota veszélyes.

Egy hirhéd betörő elfogatása. A mult héten megemlékeztünk arról, hogy a temesvári rendőrség a magyarországi betörők egy leghirhédtebb alakját Schönberger Bernátról kézrekerítette. Ezt az érdekes hírt, most a következő részletekkel egészíthetjük ki: Schönberger Bernátot a temesvári rendőrség Thurszky Jenő Zombor sz. kir. város rendőrfőkapitányának megkeresésére tartóztatta le. Zomborban ugyanis folyó hó 4. és 5-én országos vásár volt és ez alkalommal két házalónak a magaviselete gyanút keltett a főkapitányban, ezért közegeivel folyton figyelemmel kísértette. A rendőrök arra a tapasztalatra jöttek, hogy a gyanus két alak különösen a szatócokat és aranyműveket látogatja és meggyőződtek arról, hogy ezeknek nincs rendes lakásuk, hanem a vásáron lévő lacikonyhákban tartózkodnak. Az illetőket távolról megfigyelte, egyik ügyes rendőr Sztankovits István, ki tudta, hogy mely sátorban tartózkodnak. Vásár lévén, a jómadarak jártyan a vásárbán jártak-keltek és mikor az egyik sátor tulajdonosa a főkapitány leírása után kijelentette, hogy a keresett egyének tényleg az ő sátorában aludtak és hogy ott egy batyut is hagytak, melyben állítólag posztódarabok vannak, a batyut megmotozván, abban posztódarabok helyett két felső kabátot és azokban 42 darab különböző nagyságu akulesot, vésőt, fűröt, pléhdarabokat és finom fűrészt is találtak. Eme tárgyakat a főkapitány magához vette és kiadta az elfogatási parancsot. Nevezett rendőr az egyiket hosszas dulakodás után elfogta, de a másik megszökött. Az elfogott s immár a zombori kir. ügyészségnél fogva levő egyén előzőleg Klein Mórnak adta ki magát. A stropkói szolgabíróóság pécsettjével ellátott ivre irt és említett névre kiállított igazolási jegyet mutatott fel. Ezen forma gyanút keltett és az említett szolgabíróósággal váltott strogonyök utján kiderült, hogy az elfogott egyén tulajdonképen Weltmann Mór hirhéd betörő, a ki a fényképes albumban 122. szám alatt van felvéve. Kiderült, hogy az igazolvány hamisított. Megszökött társát Grősz Vilmosnak mondta be. A temesvári és szegedi rendőrséggel közölt leírás alapján azonban Temesvárotól a leírásnak megfelelő és magát Schönberger Bernátnak nevezett egyént elfogták és Szegedre kísérték folyó hó 18-án személyazonosságának megállapítása végett. A Szegedre küldött fennemlített zombori rendőr felismerte benne azon egyént, a ki a letartóztatott Klein, igazabban Weltmann Mórral együtt Zomborban volt és a ki Weltmannnak elfogatása után Zomborból megszökött. Rendőrségünk sikere rendőri körökben is általános feltűnést keltett. A Budapestben megjelenő „Rendőri Lapok“ külön cikkben méltatja rendőrségünk ügyes és szakavatott eljárását.

Adományok. A bács-gyurgyevői gör. szert. r. kath. plébániai templom felépítésére eddig a következő adományok folytak be: Bács-Keresztúr község 100 frt, mely összeg a megyei jóváhagyás után azonnal folyósítottatni fog; Prigl-Szt-Iván község elüljárósága 15 frt; Hódásgh: dr. Szabó József 2 frt, dr. Scultéty Jenő, Rausch Ede, Trischler Ferenc, Csiba Ferenc (Vajszka), Szendy István 50-50 kr, Hódásgh községe 1 frt 50 kr, összesen 6 frt; Karavukova: Turnovszky Rudolf 5 frt; Bács-Martonos község elüljárósága 5 frt; bács-csébi róm. kath. plébánia: Pádunai szt. Antal perzselyéből 4 frt; o-kéri róm. kath. plébánia: Hívek adománya 2 frt 50 kr; Uj-Verbász községe 2 frt; Felső-Szt-Iván község községe 2 frt; kis-hegyesi róm. kath. plébánia: A hívek adománya 2 frt; Csávolgy: dr. Szucsics Sándor 1 frt, dr. Hegyesi Benő, Hanósy Kornél, Petz Gábor 20-20 kr, összesen 1 frt 60 kr; Kurbaja: Hinger Péter 1 frt, Resch Ignác 5 frt; Csurogh: Nagy Mátyas 1 frt, Névtelen 50 kr; Wekerlefalva: Benyacs Simon 1 frt, Remlenc József 20 kr, Reiter István 25 kr, összesen 1 frt 45 kr; Baracska; Muró Ambrus, Majtényi Gyula 25-25 kr, Holtzinger József 1 frt, összesen 1 frt 50 kr; Szántova: Czár András, Odrý Lajos 50-50 kr, Matajz György, Hamberger Anna 10-10 kr, Söss Maris, Vida Antal, Dugalin Marián 5-5 kr, összesen 1 frt 35 kr; Rigyica: R. k. egyház 1 frt 21 kr; Bács-Madaras: Róm. kath. templom 1 frt; Ada: Latky József 1 frt; Bács-Földvár: Blázek Lajos 1 frt; Kucura: Hardi Mihály és neje Kocsis Kata 100 frt. Fogadják a nemeslelkű adakozók őszinte köszönetét. Vivant sequentes. Bács-Gyurgyevón, 1899. évi június hó 28-án. Labos Eudre, pápai káplán, gör. szert. róm. kath. plébános, bitközségi elnök. Vrečko János világi elnök. Munkácsi Mihály, Hardi János egyházi gondnok.

Értesítés. A gőzgépezőket és kazánfűtőket vizsgáló zombori bizottság f. évi július hó 13-án fogja legközelebről vizsgálatait tartani a m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében. (Megyeház). — A vizsgálatra jelentkezők hajókat, kellően felszerelt folyamodványokat a m. kir. államépítészeti hivatalhoz intézzék. A vizsgálatra jelentkezőknek igazolniuk kell: 1. hogy a 18. életév betöltötték (ifjabb egyének keresztlevelel); 2. hogy magyar honossággal bírnak; 3. hogy erkölcsileg kifogástalan életűek, (a 2. és 3. alatti azon egy bizonyítványba is foglalhatók); 4. hogy fűtött kazán, illetőleg dolgozó gőzgépező mellett, gépész felügyelete alatt legalább hat hónapon át dolgoztak. (Az erről szóló magánbizonyítvány az előjáróság által is megerősítendő). — Együtt arra is figyelmeztetnek a jelentkezők, hogy a gépész-jelöltől az állam hivatalos nyelvén oly mérvben való ismerete kívánatik meg, hogy a kiadott kazánügyi rendeleteket teljesen megérthessék; magyarul olvasni, írni, beszélni tudjanak. A kazánfűtőjelöltől csak az állam nyelvén megértése s a számok olvasása kívánatik meg.

Pályázat. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a m. kir. posta-, távirat- és távbeszélőnél betöltendő 135 gyakornok-jelölti állásra pályázatot hirdet. Ezen állásokra az 1899. évi I. törvények 14. §-a alapján mindazok pályázhatnak, akik középiskolát, vagy ezzel egyenrangú más tanintézetet érettségi vizsgával sikeresen végeztek, 18 ik életévüket betöltötték és magyar állampolgárok. A sajtóközleg irt és születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal felszerelt kérvények, a már közszolgálatban állók által előjáróságuk, a közszolgálatban nem levők által pedig az illető főszolgabíró, vagy polgármester útján folyó évi július hó 31-ig, aszerint, ahol a pályázók alkalmazást óhajtanak nyerni, a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyváradi, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári vagy zágrábi posta- és távirat-igazgatóságokhoz nyújtandók be s amennyiben az említett határidőig pályázók kellő számmal nem jelentkeznek, később érkező pályázatok is elfogadhatók. A pályázók közül kiválasztottak az illető posta- és távirat-igazgatóság felhívására az igazgatóság vezetőjénél személyesen jelentkezni tartoznak, aki azután felfogadásuk iránt végleg határoz.

Nyári multság. A zentai kereskedő ifjak egylete 1899. évi július hó 9-én egyéves fenállásának megünneplésére a szegedi és szabadkai kereskedő ifjak egylete tagjainak mint vendégeknek részvételével, d. u. 4 óráig esti 8 óráig a zentai népkertben a cs. és kir. szegedi 46-ik gyalogezred zenekarának és a zentai első cigányzenekarnak közreműködésével, confetti és szerpentin dobálással, kerékpár-versenyvel egybekötött nyári multságot rendez.

Hármas gyilkosság. A Zentával szomszédos Csóka községben június hó 30-án a Léderer-féle uradalomban hajnali 3 órakor ismeretlen tettesek Szécsi János kanaszt és két fiát kegyetlen módon álmukban meggyilkolták. A torukát metszették el. Az apa és a nagyobbik, 15 éves fia meghaltak, a kisebbik, a 9 éves, a halállal vívódik, beszélni nem tud, még inteni sem, mert nincs eszméletén. A szegedi csendőrséget táviratban értesítették a szörnyű gáztetről. A gyilkosokat nyomozák. Még nem tudni, hogy rablás vagy boszu következménye-e az iszonyatos gyilkosság.

Csöd. Az újvidéki kir. törvényszék Mudroch A. Gusztáv újvidéki bejegyzett cég ellen kimondotta a csödtét. Bejelentési határidő július hó 15.

A véres kút. Zentai tudósítónk írja: A múlt héten valóságos rémhírként járta át a város babonás emberei között, hogy a tanyán a Nikolits kutjának vize véressé vált. Beszéltek azután háborzongató dolgokat egy rohanó forgószélről, melynek közepén tűz, valóságos tűzforgatag haladt. Ez a ciklon Gyurgyevánszki 11 óles kúricával telt göréjét 40 lépésnyire dobta a helyéről. Beszéltek félelmes arccal egy szárazmalomról, melyet a forgószél minden részével egyetemben kiemelt a helyéről és jól odább szállítva, újra a földre ejtette, de úgy, hogy az oszlopok is leestek az új helyen, mintha egy láthatatlan kéz elültette volna azokat. Az erősebb képzelődésű emberek szerint a szélforgatagból aludt vérdarabok potyogtak a földre. Szóval a tanyán rémséges dolgok történtek. — A szavahibető szemtanúk állítása szerint egy forgószél csakugyan vörösbé játszott a buzatábláról fölzárt rozsdaportól és nagyon valószínű, hogy ez a vörös porforgatag (ama bizonyos tűzszlop) Nikolits kutján vitt keresztül és a rozsdájú része a vízbe hullván, vörösbé festette a kut vizét. De ha valaki a tanyai népeknek ezt így elmondaná, bizony kinevetnék érte, mert szentül hiszik, hogy abban a forgószélben, ha nem is maga a sárkány, de bizonyosan a garabonciás diák volt.

Nagy tűz a tanyán. Zentáról írják: Mult hó 26-án a Burány-féle tornyosi gőzmalom mindenestől együtt leégett. A tűz állítólag akként keletkezett, hogy a kazán előtt fölhalmozott gépszalma egy kipattanó szikrától tüzet fogott és a rohamosan terjedő veszedelemnek nem lehetett ellentálni. A malomban elégett 50 mmáza különféle gabona is. A kár meghaladja a 6000 forintot; a malom biztosítva volt.

Szivacról Kis-Sztapárra.

Kirándulni! kirándulni! Ez zűg végig széles e hazán, a bérces Kárpátoktól a csendes Adriáig. Mi természetesebb, minthogy ez a jelszó Szivacra is elhat s itt is hű visszhangra talál.

Szivac város, hatalmas, nagy város — Kis-Sztapárhoz képest. — Önként következik, hogy Szivac egyedüli kiránduló helye csakis a kies fekvésű Kis-Sztapár lehet. Mily szép is az a Kis-Sztapár! Mily titokzatosan süttognak kis erdejének egébe nyúló százados koronái. Mily hivatogatólag integetnek zöld karjaikkal a hősegtől eltűnkadt hajós népnek, mintha mondanák: Jöjjetek árnyas öltünkbe. Sötét lombjaink alatt nem ér a forró napsugár. Hívós lehelletünkkel lesököljük homlokotokról a nehéz verejték cseppeket. Csalogányunk elaltatja bánatotokat. Mert tudni kell, hogy Kis-Sztapár Bácska szívében fekszik s egy sor háza a Ferenc-csatorna partján terül el. A csatorna itt egész Kis-Sztapáron keresztül ábrándos szeml' nefelejescel van kivarrva. Partjait pedig az örökös szomorokdó fűzek szegélyezik, melyeknek mélyen csüngő ágait a csatorna hullámai csokolgatják. Kedves szerkesztő ur, volt már ön Kis-Sztapárott? Még nem? Mily isteni ez a helyeske! oly soká el tudom nézni a zsilipnél kavargó viztomeget. Ugy tűnik fel nekem, mintha ott lenn a víz mélyében apró manók volnának elrejtve s azok kavarnák a fenék ágyát.

Kirándulni! kirándulni! Sztintelenül ez zűg a fűltünkbe, úgy hogy lázba jő a vértünk tőle, mint valamikor a vörös sapkás vére, ha azt mondták neki: előre!

Kirándulni! Igen nektünk is ki kell rándulni, mert itt e nagy városban megfojt a vastag por, megöl a forró napsugár.

Ki! a szabadba ki! Meneküljünk a mig lehet. Történetkémet ott kezdem el, a mikor már útban vagyunk.

Mélyen Szivac alatt,
Vonul egy kis csapat.
Majd csolnakba lép,
Az ifju, bátor nép,
Szivac szűlőteid.

Különben, meg kell jegyeznem, hogy itt a versíró tévedni látszott, a mikor mindnyájunkat benszűlőtteknek nevezett, a kik a csolnakban foglaltunk helyet. Mert például az a két éneklő barna lány, a kik ott egymás mellett ülnek s oly szívűből danolnak, egyik sem benszűlött. Az egyik, a ki oly csendő hangon s oly mély érzéssel énekel, az még nem is a megyének szűlött, hanem a távol idegenből szakadt hozzánk. Lelke ott fenn csapong s a dal szárnyaival versenyt evez az azur kék mindenségben, oly panaszokdó a hangja, mintha egy világ fájdalom volna szívébe bezárva.

Azután az itt mellettem ülő kedves barna fiatal ember, az sem a mi szűlöttünk, hanem ő is, valahonnan a bérces hegyvidék aljáról költözött közénk. Ő a társaság gópointja, mondhatnám kevés lányt becéznek úgy, mint e barna fiut, a ki keseretlen egyszerűségével hódította meg a társaságot magának.

A többiek, ha épp nem is benszűlötték, de a hosszas itlélték folytán jogot nyertek, hogy egyenjogúsítottassanak a benszűlöttökkel.

Ha elhallgat a dal, kihallatszik az evezőcsapások szabályos üteme s én úgy elhallgatom a víz csobogását, amint a csolnakhoz verődnek. Van ebben is valami fenéges. Schiller is érezhette ezt, a mikor Tell Vilmosban a halászlól énekel.

Es lächelt der See, er ladet zum Bade,
Der Knabe schlief ein am grünen Gestade.
Da hört ein Klingen,
Wie Flöten so süß,
Wie Stimmen der Engel,
Und wie erwachet, in seliger Lust,
Da spielen die Wasser im um die Brust.
Und es ruft aus den Tiefen:
Lieb Knabe bist mein,
Ich locke den Schäfer,
Ich zieh' ihn herein.

S csak néztem a vízbe, néztem a hullámokat s úgy elmerültem a víz szemlélésébe, hogy nem is hallottam a fejünk felett sikongó sirály baljósaitu kiáltozását.

Dertis napsugárral indultunk utnak s akkor még egy szemernyi felhő sem volt az égen s most már az égbolt nyugati boltzatán egy fenyegető sötét pont volt látható. A sirály pedig egyre kiáltozott. Aggodalom fogta el szívem. Az a sötét pont mind nagyobb lett s mint a fékvesztett táltosok, száguldott felénk. Hívós lehelletét éreztük már. A víz csendes tükörét felborította. Olyan volt most a csatorna képe, mint egy ébredő leány fő, a kinek kuszáltak még fűrtel. Csakhamar kitört a szél is. Nagy porfelhőt hordva maga előtt. Egy hatalmas szélroham erősen megbillentette csolnakunkat. Lett erre óriási sikoltozás, fejezettett lett a hajós nép. Én csak az elemősiára vigyáztam, hogy annak mi baja se essék, mert a mint tudni méltóztatik kedves szerkesztő ur, az egész keleti népvándorlás okozója csak is gyomor kérdés volt. Nos tehát itt is fő az elemőzia.

De nem soká tartott elmélkedésem, mert a vihar teljes vehemenciával kitört. Csolnakunk a halál táncát járta a csatorna felkorbácsolt bűsz hullámain. Minden pillanatban attól kellett tartani, hogy csolnakunk felborul s mi kiborulunk. Most már nem is volt olyan fenéges a víz. Kezdet ellenkező nézetet táplálni a viz iránt. Schiller bizony nem állt ki még hajótrést s azért ír róla oly szépen. Az óriási hullámok néha-néha átcsaptak a csolnakon. Mennyi bátortás, biztatás kellett, hogy csak úgy tarthassuk a félénkben gyenge nemet. Parthoz, a hatalmas nádtenger végett, mely a csatorna mind a két oldalát bevonja, lehetetlen volt kűzeledni. Néha-néha nagyot roppant csolnakunk. Minden pillanatban készen voltam az elmerüléshez. Az vigasztalt, hogy a fiatal emberek mind kintnő uszók s hogy a hölgyeknek nagy hajuk van s így a mentés igen egyszerű lesz.

Szegény elemőzia! Mi lesz belőled! Bizton a halak eszik meg. No de mi meg majd a halat eszük meg s így mégis kijut az elemőziából.

Egyszerre egy hatalmasat dördült s utána meg-

eredt nagy kövér cseppekben a zápor. No még csak ez kellett. Most már 99%-kal 1%-kal szemben biztos voltam, hogy meg fogunk fűrdni. De csalakoztam. A zápor kezdetével a szél alább hagyott. S a zápor is csakhamar elállt. Az elemőziának sem történt semmi baja. Amily hirtelen jött, oly gyorsan el is tűnt a zivatar s mi azott böregerek módjára tovább folytathattuk utunkat. A nap is előbujt. Rongyos ruháját levetette s égetően süttött reánk. Ruháink is hamarosan megszáradtak. Jó kedvünk is visszatért. Újra dalba fogtunk.

Ajkunkról vidáman zengjen a dal,
Hisz szívünk oly fiatal.

Igaz. Szívünk fiatal. Vig zenszóval mentünk be Kis-Sztapárra. Oly jól esett, a mikor a költővel zenghettem:

Partra szállottam, levonom vitorlám,
A szelek mérgét nemeseen kiálltam.

S még azt is hozzá gondoltam, hogy valami jóakaróknak buzgó imádságát is kiálltuk, a ki ránk zudította ezt a terjedelmes Spritzert.

Itt vagyunk Kis-Sztapárott. A csatorna partja mellett az illatos pázsiton csakhamar „terülj asztalkám” módjára a győpasztal megtelik jó illatú pecsenyével. Oh mily isteni a pecsenye illat a muskotályi bor illatával. Eszembe jut a pecsenye láttára Goethe Sängerkölteménye, a mikor a költő meglátja a dus asztalt a szép hölgyekkel s a nemes urakkal:

Welch reicher Himmel, Stern bei Stern,
Wer kennet ihre Namen?

Goethe is bizton szeretette a pecsenyét. Van itt malac- és liba-pecsenye. Nyers sonka és szállami. Vaj és sajt. Rétes és sütemény. Hideg kocsonyák, halak s a tetejébe felséges muskotályi bor. Nemde kedves szerkesztő ur ez az elemőzia megérdemelte félt aggodalmamat a vihar alatt s hogy teljes legyen a Lucullusi lakoma, a mi kedvenc barna fiatal embertünk-ránk durrogatott három palack pezsgő bort. Oh ez volt még az isteni! Mily kedves ez a fiu, s még mennyire kedvesebbek a hölgyek, mivel azok csak egy pohár pezsgőt fogyasztottak. Én rögtön bejelentetem pályázatomat a hölgyeket illető kompetenciára, de hiába. Osztoznom kellett a hajós társakkal. Igazán milyen pech! Az a szőke fiatal ember azzal a szőke bajusszal, ritkán szokott áldozni Bachusnak s lám most, a mikor éppen nem kellene neki mi áldozatot sem hozni, most ő is fogyasztó közönség lett. Kár. Pedig olyan jó fiu, hogy a társakért mindent megtesz s most ő is osztozni vágyakozik.

Ez a barna fiatal ember mértékkel szokott, illetve mértékletesen szokott élni a hegy levelével. S most nem akarja belátni, hogy neki három palack pezsgő borból inni nem szabad, mert abból sok jut reá s beteg lesz tőle. Hiába. Nem lehet kapacitálni. Keserűségemre most ő is bácskai akar lenni. Szegény Bácska! Eltanulják éretyedet.

Azt kérdezi kedves szerkesztő ur, hogy ki az a hölgy, a kinek olyan jószág és szeretet ömlik el arcán, aki oly gondolkozva ül? Nos hát megsugom, az egy mama. Nem hiszi? Pedig higgye. Négy élő gyermek anyja. Szivacz szegényeinek védangyala. A kinek erszénye a szűkölködők előtt folyton uytva áll. A ki minden nemes mozgalmnak az élén áll s így a kirándulásnak is a tervezője.

Szeretné úgy-e tudni, hogy ki az, a ki oly szívűből tud kacagni s a kivel az egész társaság kacag? Feltűnt ugyebár önnek ritka magassága, erős termete végett? Azt is megsugom, ő is mama. Ő is négy élő gyermek anyja.

Az az eleven leány, a kinek oly kipirult az arca, mint a hasadó hajnal, az egy leány, a benn ülő mamák köztül, az alacsonyabbnak a leánya. Pompás leány. Egy maga elmulattat egy egész társaságot. Ott, ahol ő van, ott száműzve van az unalom.

A másik két leányt már ismeri. Egyik kedvesebb, mint a másik. Soká el tudom nézni ezt a három leányt. Mily biborba öltözött az aruk s mily pajkos jó kedvük van. Szinte megborzadtam a gondolatra, hogy ez a kirándulás is véget ér. Mily kár!

Ismét felhangzik a dal, melybe beleénekel az erdei hangász is s kis kebeléből csak úgy hangzik a dal. Most, így alkonyat felé a vadgalamb is búgva hívja a párját. Megszólal a jómadár is. Szinte kifradhatlan a jósolgatásában s oly ildomos. A hölgyek koránál csintalanul hallgat, a mieknél pedig kiapadhatlan a kakukolásával. A leányoknak megjósolta, hogy rövid idő múlva férjhez mennek. Mily öröm tilt az arcomon.

De most már felhangzik, hogy haza! Jaj be kár! No de hát az elemőzia is elfogyott, talán illik is akkor már nektünk is menni.

Lassan vissza csolnakáztunk. Evezős legényeink kissé bensőleg eláztak s most néha ók is dalolnak. Mire hazaértünk, kigyultak a csillagok az égen.

S most már itthon vagyunk s újra tervezünk egy kirándulást — léghajón.

Trombitás.

Szerkesztői üzenetek.

Monostori. Versei nagyon gyengék.
H. Gy. B. Komárom. Köszönettel vettük.

Felolvas szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

MKE-GYUFA

Hódásghon csupán

Bäcker János

vegyeskereskedésben kapható. 3-3

Eladó szálloda.

Az újvidéki „Fehér hajó” szálloda, mely a legjobb hírnévnek örvend, haláleset miatt teljes felszereléssel együtt szabadkézből azonnal eladó.

Bővebb fölvilágosítás nyerhető Újvidéken a „Fehér hajó” szállodában, alulirotnál.

3-1

Özv. Rakits Anna.

Pályázati hirdetmény.

A rác-militicsi róm. kath. népiskolánál német-magyar tannyelvű férfitanítói állomásra 1899. évi július hó 16-ig pályázat hirdetnek. A tanítói állás javadalmazása 400 frt havi előleges részletekben, 50 frt lakáspénz esetleg szabad lakás, 50 frtnyi ötéves korpótlék, mely 250 frt-ig emelkedhetik. Az ismétlődő iskola ellátásáért külön díj nem jár.

A szabályszerűen felszerelt kérvények 1899. évi július hó 16-ig a rác-militicsi róm. kath. iskolaszékre címezve főtiszt. Garay József esperes-plébános urhoz Bács-Doroszlóra küldendők.

Rác-Militicsen, 1899. évi június hó 27-én.

2-1

Az iskolaszék.

Építészek figyelmébe!

A bács-feketehegyi ref. egyház templomát 10,000 frtig terjedhető költséggel javíttatni óhajtván, a reflektáló építész urakat felhívom, hogy folyó évi augusztus hó 1-ig saját költségükön, az épületet tekintsék meg. Vasúti állomás a községtől félóránnyira, kocsis mindig kapható, az állomás neve Hegyes-Feketehegy.

Tóth Sándor,
ref. lelkész.

3-1

1257. sz.

kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

O-Sztpár községében elbocsátás folytán megüresedett községi gyalogrendőri állásra ezennel pályázat hirdetnek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtván, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket O-Sztpár község elöljáróságánál 1899. évi július hó 15-ik napjáig adják be.

Ezen állással a közpénztárból havi utólagos részletekben fizetendő 200 frt évi fizetés van egybekötve, míg a szabályszerű egyenruházatot sajátjából tartozik beszerezni.

A pályázóktól a hivatalos magyar nyelven kívül a szerb nyelvnek tudása is megkívánatik.

O-Sztpár, 1899. évi június hó 29-én.

Milits Zvetozár, Abity Mladen,
jegyző. 2-1 bíró.

1988. szám.

tkvi 1899.

Árverési hirdetmény.

A hódásági kir. járásbíró mint tekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a hód-ághi takarékpénztár végrehajtatónak Kopesánszki Melánia és társai végrehajtást szenvedők elleni 600 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásági kir. járásbíró) területén lévő, Bács községben fekvő, kisk. Kopesánszki Anna, kisk. Kopesánszki Mária, kisk. Kopesánszki Julius, kisk. Kopesánszki György, kisk. Kopesánszki Erzsébet és Kopesánszki Melánia férj. Barbicz Ferencné tulajdonát képező következő ingatlanokra u. m.: I. a bácsi 304. sz. betétben A. I. 1. sor, 754/1. hr. sz. 236. ö. i. sz. ház és 162 ö. beltelekre 800 frt; 2. a bácsi 739. sz. betétben A. I. 1-2. sor, 1387-1388. hr. sz. alatt felvett 1569 ö. szőlőre 570 frt; 3. ugyanazon betétben A. II. 1-2. sor, 1389-1390. hr. sz. alatt foglalt 578 ö. szőlőre 200 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi július hó 20-ik napján délután 3 órákor Bács községében a megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fognak.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 80 frt, 57 frt, illetve 20 frt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Kelt Hódásághon, 1899. évi május hó 31-én.

A hódásági kir. járásbíró mint tekkönyvi hatóság.

Allást keres,

a ki a vendéglő minden ágában jártas. Három nyelvet beszél. Alkalmazást keres mint csapos vagy elszámolásra. Bővebbet a kiadóhivatalban.

✱	Elismert legjobb kerékpárok!	✱
Legelőnyösebb fizetési feltételek!	12-9	Gyári árak!
		
Ifj. Heindlhofer R. Zombor.		

1632. szám.

kig. 1899.

Árverési hirdetmény.

Német-Palánka község elöljárósága ezzel közhírré teszi, hogy a határában gyakorolandó vadászati jog 1899. évi augusztus hó 1-től 1905. évi július hó 31-ig terjedő 6 évre nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

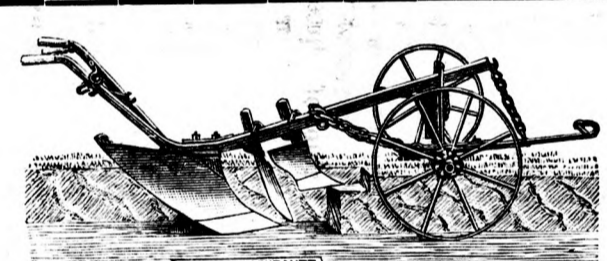

Az árverés határidejétől 1899. évi július hó 8-ik napjának d. u. 3 órája kitézetik Német-Palánka községhez.

A legutóbbi haszonbér összege — évi 51 frt — vétetik kikiáltási árul.

Német-Palánka, 1899. évi június hó 24-én.

Herczeg Gyula,
jegyző.

Klein Ferenc,
bíró.

	
Bátorkodunk tisztelettel értesíteni, hogy ÚJVIDÉKEN, Petőfi-utca 38. szám alatt nagy raktárt nyitunk, melyben mindennemű gyártmányunkból állandó gépkiallítást tartunk és kérjük, szíveskedjék gazdasági gépekben beálló szükségletei végett bizalommal képviselőnkhez BAYER FERENCZ urhoz (Újvidék, Petőfi-utca 38. sz.) fordulni. Budapest, 1899. június hóban.	
Kiváló tisztelettel HOFHERR és SCHRANTZ.	
	

6079. szám.

kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Hódásági községében havi előleges részletekben kifizetendő évi 400 forinttal javadalmazott irnoki állásra pályázatot nyitok, mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtván, felhívom, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket folyó évi július hó 20-ig annál is inkább benyújtsák, mert a később érkező pályaművek tekintetbe vétetni nem fognak.

Kelt Hódásághon, 1899. évi június 26-án.

Lichtneckerf,
szolgabíró.

3-1

Vendéglő eladás.

Haláleset miatt, 50 éven felül fennálló, jó hírnevű, néhai Gombárovi István-féle,

az „Arany kalap”-hoz címzett vendéglő,

mely két vendég, négy magán szoba, egy csukott folyosó, egy konyha, két pince, két nagy istálló, egy szabadon álló félszer és egy nagy udvarból áll, melynek egyik kapuja a bajai-, a másik a gákovai-utca-ra szolgál, **szabad kézből eladó.**

Bővebb felvilágosítást ad

Özv. Gombárovi István,

6-4 Zomborban, bajai-ut 418. sz. a.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

15103. sz.

alisp. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága 1001/közy. 1897. számú határozatával a boldog emlékű László főherceg ur Öfensége emlékére Cirkvenicán alapított „László gyermekotthonban” egy ágy-alapítványt tett.

A „László gyermekotthon” célja a szegény, gyöngye és gyógykezelést igénylő gyermekeknek, valláskülönbőség nélkül, biztos menhelyt nyújtani, őket teljes ellátás, ruházat, fehérnemű, fürdőzés és orvosi gondozásban részesíteni.

A felvett gyermek egyfolytában az év minden szakában addig maradhat a gyermekotthonban, még annak szükségességét az igazgató orvos látja, avagy az alább kiténtetett legmagasabb életévet el nem érte.

E bemutatás jogát Bács-Bodrogh vármegye közönsége gyakorolja, kinek alapítványi helyére a felvétel, valamint az elhelyezés, ellátás, ruházat és ápolás ingyen eszközöltetik. Az oda- és visszautazási költségek azonban a hozzátartozók vagy az illetékesi községek által fedezendők. A gyermek mindig egy megbízható kíséreléssel küldendő.

Bács-Bodrogh vármegye ezen ágy-alapítványi helyére folyamodhatnak Bács-Bodrogh megyei születésű vagy a vármegye szolgálatában álló szülők, vallás- és felekezeti különbség nélkül, az 5 évet betöltött, de 15 évet még el nem ért gyermekek, ha orvosi bizonyítvánnyal igazolják, hogy tengeri fürdőre szükségük van.

Fel nem vehetők a „László gyermekotthon” alapszabályainak 8. §. értelmében a gyógyíthatatlan, idiotikus, epileptikus, tuberculosus gyermekek, valamint vörheny, bárányhimlő vagy trachomában szenvedők, vagy oly családból származottak, melyekben az utolsó 6 hét alatt a fentnevezett betegségek egyike előfordult.

A felvétel iránt beadott kérvények következőleg szerelendők fel az alapszabály 11. §-a értelmében:

- a) születési és kereszteselési bizonylat;
- b) illetékesi bizonylat;
- c) szegénységi bizonylat;
- d) orvosi bizonyítvány a megállapított betegségről;
- e) orvosi bizonyítvány arról, hogy a felveendő családjában az utolsó 6 hét alatt ragályos betegség elő nem fordult;
- f) jótállás az oda- és visszautazás költségeinek fedezését illetőleg;
- g) jótállás mely szerint a gyermek szülei kötelezik magukat az igazgató orvos felszólítására a gyermeket bármikor elvinni.

Felhívom tehát mindazon a fentiek szerint igényjogosult szülőket, kik beteg gyermekeik részére Bács-Bodrogh vármegye ágy-alapítványi helyét elnyerni óhajtván, hogy a fentebbiek szerint szabályszerűen kiállított kérvényeiket hozzám **folyó évi július hó 31-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később beérkezőket és a kellően fel nem szerelteteket figyelembe venni nem fogom.

Az ágy-alapítvány mikénti betöltéséről a folyamodók a kérvények mellékleteinek visszajuttatásakor értesítettnek fognak.

Zomborban, 1899. évi június hó 21-én.

Karácson s. k.,
alispán.

3-3

7549. szám.

P. 1899.

Hirdetmény.

Melylyel közhírré teszem, hogy az Új-Szivaac község batárának tagosítása iránt folyamatba tett ügyben a zombori kir. törvényszék mint urbéri bíróság 7549/p. 1899. számú végzésével az előnyomozás teljesítése és a volt urbéres birtokok jelenlegi birtokosainak megszavaztatása végett kiktüdtem s hogy e végből batárnapul **1899. évi július hó 15. (tizenöt) napjának délelőtti 9 óráját** Új-Szivaacra a községhezhoz kiténtem.

Értesitem egyttal érdekelteket, hogy a szavazásra jogosítottak névjegyzéke a szavazási napot megelőzőleg nyolc napon át Új-Szivaacra a községhezhozhoz a szokott hivatalos órák alatt megtekintésre nyitva tartatik s érdekeltek ez ellen észrevételeiket vagy kifogásaikat fenti határnapon a szavazás megkezdése előtt alulírt kiténtetett szóval vagy írásban előterjeszhetik. Végül értesitem érdekelteket arról is, hogy szavazni csak személyesen, vagy e célból különösen meghatalmazott által és közjegyzőileg hitelesített meghatalmazás alapján lehet, továbbá, hogy a gyámság vagy gondnokság alatt álló érdekeltek helyett a gyámok s illetve gondnokok, avagy az illetékes árvaszék által kirendelt képviselők szavazhatnak s végül, hogy a meg nem jelenők vagy a szavazástól egyébként tartózkodók a tagosítást kérékhezhozhoz csatlakozottaknak fognak tekintetni.

Zombor, 1899. évi június hó 25-én, a kir. törvényszék.

Szondy Mátyás,
kir. tszéki bíró, mint kiküldött.

Pályázati hirdetés.

A 11. számú községi szabályrendelettel a törvényhozás, illetve a törvényhatóság intézkedései szervezett községi rendőrség létszámában megüresedett gyalogrendőri állásra, melyre 300 frt készpénz fizetés van összekötve, pályázat hirdetik.

Pályázó által igazolandó, hogy:

- a) magyar honpolgár;
- b) védőkötelezettségének megfelelt, 24-ik életévét betöltötte, az 50-ikét pedig el nem érte;
- c) feddhetlen erkölcsű, teljesen rovatlan előéletű;
- d) teljesen egészséges;
- e) írni és olvasni tud s a magyar nyelvet bírja;
- f) ezeken kívül megkívánatik a magyar nyelvnek szó és írásban való oly tökéletes bírása, hogy az előírt írásbeli teendőket biztosan végezhesse.

Az alkalmazásnál elsőbbség adatik:

- 1. Az 1873. évi II. t. c. értelmében kedvezményezett altisztek és kiszolgált állami csendőröknek.
- 2. A hadsereg és honvédségnél kiszolgált egyéneknek.

3. Kifogás nélküli rendőrségi szolgálatban (s nem felelőségi minőségben) alkalmazásban állott egyéneknek.

4. Végül előnynek tekintetik minden körülmények között a szolgálati magyar nyelvnek szó és írásban való bírása, valamint a nőtlenység.

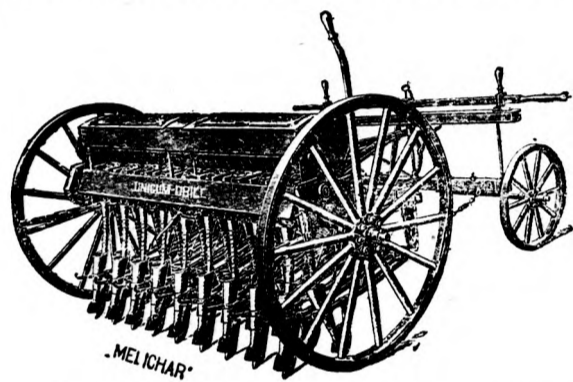
Fenti körülmények és előnyök közokiratokkal igazolandók, az egészségi állapot törvényhatósági orvosi bizonyítvánnyal olyképp igazolandó, hogy a szellemi és fizikai állapot és a főbb érzékeknek hallás és látásnak teljes bírása is kiténjék.

Pályázati kérvények fentiek szerint okmányolva alulírott eljáráshoz **1899. évi július hó 10-éig** bezárólag benyújtandók.

A ruházatot a rendőr sajátjából tartozik beszerezni, felszerelést a község adja.

Bács-Doroszlon, 1899. évi június hó 23-án.

Gaiszt Béla, [**Farkas József,**
jegyző. 2-2 bíró.

Van szerencsém a nagyérdemű gazdaközönség becses tudomására hozni, miszerint a **Melichár-féle** szabadalmazott és a kontinensen legjobbnak elismert és legelterjedtebb

Unicum Drill sorvetőgépek

kizárólagos képviselét Bács-Bodrogh megye területére elnyertem és ezekből úgy **bajai**, valamint **bács-kulcai**, **titeli** és **ó-becsei** üzleteimben állandóan nagyobb raktárt tartva, lehetővé tevé ezzel az azonnali leggondosabb kiszolgálást.

Az **Unicum sorvetőgépek** előnyei más vetőgépek felett ma már annyira ismertek, hogy azokat külön kiemelni szükségtelen, ugyanazért is azon tiszteletteljes kérelemmel fordulok az igen tisztelt gazdaközönséghez, szíveskedjék becses rendelményeivel engem bizalommal felkeresni és én előre is biztosítom a leggondosabb kiszolgálásról.

Árjegyzékkel és árajánlattal szívesen szolgál

SZÜCS ÖDÖN

*-7 mezőgazdasági gépgyára **Baján**.

Árverési hirdetés.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Gergurov Jabab végrehajthatónak öz. Horváth Grosz Franciska mint kisk. gyermekei gyámja végrehajtást szenvedő elleni 110 frt 59 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Zomborban fekvő, a zombori 1979 sz. betétben foglalt Horváth Gyula késes nevén álló A. I. 3726. hr. 593. ö. i. sz. ház, 138 ö. beltelek, 2. sor 3727. hr. sz. 180 ö. kertre 610 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1899-ik évi július hó 31-ik napján délután 3 órakor** a telekkönyvi hatóság árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX-ik törvényeikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerrényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1899. évi április hó 19-én.
A zombori kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. tszéki bíró.

Ritka alkalmi vétel mig készletem tart.
Valódi angol Helikal Premier, Stiria, Kayser, Seidl Nauman Coupir
kerékpárjaimat
bámulatos olecón adom, mig a készletem tart.
*—3 Két évi jótállás.
TELSCH GÁSPAR,
kerékpár-raktára és mechanikai műintézete
ZOMBOR.

Teljesen
kiszállított árk.
Teljesen
kiszállított árk.

NOVÁK G.
márvány, mozaik és cementárúk
gyári főküzlete:
Zomborban,
megyeháztér Odry-féle házban.
Képviselője és üzletvezetője.
Csavrak Mihály.

Elvállal mindennemű cement munkát, ugymint:
**gránit terrasót, fürdőkádak felállítását és kapubejárók keramitlapokból
betonburkolatba való lerakását,
nedves lakások és falak szárazzáttételét, pincék és padlások, magtárak betonirozását,
sirkőlapok készítését.**

Raktárt tart nagy választékban műcement, mozaik-keramit és metlachi lapokból, valamint agyagesővekből.
Beocsini portlandcement és hydraulikus mész nagyban és kicsinybeni eladása. 10-4

Alapított 1824-ben.

Ifj. HUSVÉTH ISTVÁN
ZOMBOR,
műfestőde és kémiai tisztító intézet.

Tisztítás uri, női és gyermekruhák, függönyök, terítők, csipkék, selyemhímzések, keztük s egyéb ruházati és szobadiszítási tárgyak részére.
Festésre elvállal mindennemű **szöveteket, ruhaneműket** egészben is, **függönyöket, kendőket, szalagokat, harisnyákat** stb. lehető minden színre.
Kívánatra a kelmék izléses színnyomással bemintáztatnak.
Kétfestés és nyomtatás, gyapju, fonálfestés, mángorlás, appretur és dekatur.
Kedvező tisztítási és festési árk.
Vidéki megbízások pontosan teljesítetnek. 15-13

CZEISEL JÓZSEF
gazdasági gép- és mechanikai
műhelye, fémöntőde
ZOMBOR,
Zarándok (sóház)-utca 105. szám,
a városházzal szemben.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy a fennálló gazdasági gép- és mechanikai műhelyemet **valódi angol Beeston és fegyvergyári
kerékpár-raktárral**
bővíttem ki. — Tudvalevő, hogy az angol és a fegyvergyári Styria-féle kerékpárok a legjobb és legkönnyebb anyagból készülnek és ennél fogva a legtartósabbak, ezért ajánlom azokat a n. é. közönség szíves figyelmébe.
Az angol Beeston-féle és fegyvergyári kerékpárok csakis nálam kaphatók.
Továbbá ajánlom nagy
mechanikai és bicykli-javító műhelyemet,
ahol minden munka pontosan és jutányosan eszközöltetik.
A n. é. közönség becses pártfogását kikérve, maradtam
kittinő tisztelettel
CZEISEL JÓZSEF.

12-7